

Константиук Наталія
кандидат економічних наук, доцент
доцент кафедри економіки та фінансів
Тернопільський національний технічний університет ім. І. Пулюя
м.Тернопіль, Україна

Скалецька Марія
студентка групи ПФМ-51
Тернопільський національний технічний університет ім. І. Пулюя
м.Тернопіль, Україна

Nataliia Konstantiuk
PhD (Economics), Associate Professor
Associate Professor of Economics and Finance Department
Ternopil Ivan Puluj National Technical University
Ternopil, Ukraine

Mariia Skaletska
student gr. PFm-51
Ternopil Ivan Puluj National Technical University
Ternopil, Ukraine

**ВАЖЛИВІСТЬ ЕФЕКТИВНОГО ФОРМУВАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ
ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ
THE IMPORTANCE OF EFFECTIVE FORMATION AND USE OF FINANCIAL
RESOURCES AT ENTERPRISE**

В умовах сучасної економіки важливим чинником ефективного функціонування підприємства є достатній обсяг фінансових ресурсів та раціональне їх використання, що є одним із найголовніших показників його конкурентоспроможності. Управління фінансовими ресурсами визначає ефективність діяльності суб'єктів господарювання в ринковому середовищі, їх фінансову стабільність та потенціал розвитку. На практиці це відображається у створенні такої системи управління фінансовими ресурсами на підприємстві, яка б забезпечувала ефективний процес виробництва та реалізації продукції, а також можливості для подальшого розвитку і виходу на нові ринки. Фінансові ресурси є матеріальним втіленням фінансових відносин на рівні господарюючих суб'єктів, до них належать усі грошові фонди та частина грошових коштів, яка використовується підприємством у не фондovій формі. Здатність виконувати функцію платіжного засобу та рівень ліквідності активів є визначальними ознаками належності їх до складу фінансових ресурсів.

Обсяг виробництва, технічна, трудова, матеріальна забезпеченість підприємства, його соціально-економічний розвиток залежать від величини, складу та структури фінансових ресурсів. Фінансові ресурси суб'єктів господарювання використовуються для придбання основних засобів, нематеріальних активів, виробничих запасів, на виплату заробітної плати, сплату податків, орендної плати, страхових платежів тощо.

На формування й використання фінансових ресурсів підприємства впливають різноманітні внутрішні та зовнішні чинники.

До внутрішніх чинників належать: рівень фінансової структури підприємства; забезпечення зв'язку збутової стратегії з виробничою; якість організації управління фінансовими ресурсами; вибір сегментів ринку згідно з виробничими можливостями; якість фінансового та управлінського обліку; здійснення цінової політики, виходячи із затрат на виробництво, пошук шляхів їх зниження; налагодження роботи з посередницькими організаціями; загальна оцінка ефективності функціонування виробництва та узгодження її із фінансовим планом підприємства.

Зовнішні фактори, котрі впливають на формування й використання фінансових ресурсів підприємства включають: зростання цін на ресурси; зміна політичного курсу влади; нововведення в правове поле; рівень розвитку фінансового ринку; стан економіки в цілому, інфляційні процеси в економіці.

Разом з тим, підприємства мають внутрішні резерви підвищення ефективності використання фінансових ресурсів: тривалі господарські зв'язки; удосконалення системи розрахунків; раціональна організація продажів; систематичний контроль за оборотністю коштів. Проте стратегічним завданням на перспективу має стати удосконалення системи фінансового забезпечення суб'єктів господарювання через поліпшення його структури, в якій домінуюче значення повинні зайняти власні джерела формування фінансових ресурсів.

Процес формування фінансових ресурсів підприємства, який є складовою системи управління його ефективністю, повинен базуватися на таких принципах:

- системності (дає змогу управляти фінансовими ресурсами з урахуванням чинників зовнішнього та внутрішнього середовища функціонування);
- інтегрованості (управління фінансовими ресурсами в комплексі з іншими ресурсами – матеріальними, трудовими та інформаційними);
- комплексності (забезпечує розробку та прийняття таких управлінських рішень, що впливають на ефективність діяльності підприємства);
- синергії (забезпечує узгодженість усіх операцій та сприяє виникненню більшого економічного ефекту);
- адаптивності (створює умови для управління фінансовими ресурсами в межах гнучкої системи пристосування до змін ринкового середовища);
- динамічності (забезпечує встановлення достатньої швидкості руху фінансових ресурсів між усіма підсистемами підприємства);
- науковості (визначає необхідність застосування наукового аналізу та впровадження нових підходів до управління фінансовими ресурсами суб'єктів господарювання).

Основним завданням для ефективного фінансового менеджменту має стати оптимальний вибір стратегії формування та використання фінансових ресурсів підприємства, яка б забезпечувала рентабельність, платоспроможність, зниження загрози фінансових ризиків та підвищення фінансового потенціалу. При цьому слід обирати оптимальне співвідношення зовнішніх та внутрішніх фінансових ресурсів.

Отже, фінансові ресурси підприємства формуються під час його заснування, утворюються за рахунок власних та прирівняних до них коштів, мобілізуються на фінансовому ринку тощо. Фінансові ресурси, що формуються на рівні підприємств, забезпечують можливість здійснення виробництва продукції, формування оборотних коштів, створення фондів економічного стимулювання, виконання зобов'язань перед бюджетом, фінансово-кредитною системою, постачальниками та працівниками тощо. У процесі функціонування підприємства фінансові ресурси мають властивість трансформуватися у матеріальні, трудові ресурси, які є невід'ємними частинами процесу виробництва. Практично на кожному підприємстві є проблеми формування фінансових ресурсів. Основними джерелами формування фінансових ресурсів є власні та позичкові кошти. Ці кошти як формують структуру фінансових ресурсів, фінансують активи, так і виступають зобов'язаннями перед контрагентами (державою, фізичними, юридичними особами). Для досягнення максимальних результатів фінансово-господарської діяльності необхідно обрати оптимальну структуру фінансових ресурсів (структуру власного і позичкового капіталів), це є одним із головних завдань фінансового менеджменту.

Перелік використаних джерел:

1. Винник Т., Константюк Н. Інноваційна активність забудовників в контексті сталого розвитку // Соціально-економічні проблеми і держава. – 2019. – Вип. 2 (21). – С. 62-74.
2. Константюк Н. І. Основні аспекти управління активами підприємства / Константюк Наталія, Когут Ірина//Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Формування

механізму зміцнення конкурентних позицій національних економічних систем у глобальному, регіональному та локальному вимірах», 22-24 вересня 2016 р. – Т.: Крок, 2016. – С. 85-87.

УДК 657.6: 658: 33

Мазуренок Оксана
кандидат економічних наук
старший викладач кафедри бухгалтерського обліку та аудиту
Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя
м. Тернопіль, Україна
Oksana Mazurenok
PhD (Economics)
senior lecturer departments of accounting and auditing
Ternopil Ivan Puluj National Technical University
Ternopil, Ukraine

КОНЦЕПЦІЯ ЕФЕКТИВНОГО АУДИТУ ЯК ЗАПОРУКА ЕКОНОМІЧНОЇ СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВ CONCEPTION OF EFFECTIVE AUDIT AS MORTGAGE OF ECONOMIC FIRMNESS OF ENTERPRISES

На сьогоднішній день існує багато шляхів виходу підприємства з кризи, одним із яких є своєчасне проведення аудиту на підприємстві. Процес кризи на підприємстві накладає певні обмеження у пошуку та реалізації заходів по її подоланню. Основним чинником виступає відсутність фінансових ресурсів для подолання кризових ситуацій. Проявом негативної тенденції функціонування суб'єкта господарювання є відсутність коштів, заборгованість по зарплаті, які потребують прийняття швидких рішень із мінімальними ризиками та максимальною ефективністю. Проведення ефективного аудиту як одного із антикризових заходів дасть можливість підприємству ще один шанс відновити свою діяльність, уникнувши банкрутства. Для забезпечення ефективного впровадження аудиту необхідно чітко виділити найбільш вагомі критерії оцінки ефективності даних заходів. Для оцінки ефективності проведення аудиту на вітчизняних підприємствах в умовах кризи такими критеріями є прибутковість вкладених інвестицій, рентабельність основних засобів, ефективність використання робочої сили, ліквідність активів та організація управління підприємством.

На рис. 1 представлена схема концепції проведення ефективного аудиту вітчизняного підприємства в умовах кризи. На першому етапі варто чітко сформулювати мету та цілі, що мають бути досягнуті при проведенні аудиту. На другому етапі слід зазначити ключові завдання, що мають бути вирішені в ході проведення аудиту. На третьому етапі необхідно з'ясувати умови функціонування об'єкта дослідження, оскільки підприємство знаходиться в стані кризи, то існують причини і наслідки даної ситуації. До причин виникнення кризових явищ можна віднести інфляційні процеси в державі; недосконалу інвестиційну політику підприємства; застарілу науково-технічну базу; відсутність коштів; випуск неконкурентоздатної продукції; низький рівень кваліфікації кадрового забезпечення та інші. Що стосується наслідків кризового стану, в якому знаходиться підприємство, то тут слід відмітити відсутність коштів, низький технологічний, технічний та людський потенціал підприємства для його розвитку тощо. Для кращого представлення застосування аудиту на підприємстві подамо концепцію проведення ефективного аудиту на вітчизняних підприємствах в умовах кризи (рис. 1).